

shigati pre redko bilo, se mora semlja koj spomlad rasočati, zhes leto v prahu puščiti; pred simo se globokeje v drugo preorje, na spomlad se pa krompir, in tak sad va-njo sadí, ki vezhkrat prekopano in predelano semljo ljubi.

Na pesheno puščavo, zhe bi po nji nikakorshno selinje ne raslo, je treba selenjavo potresati in jo podoravati. Taka semlja se mora pervo spomlad plitvo — jesen pa v drugo globokeje rasočati. Drugo spomlad bo perpravna sa bob, ali drugo sozhivo. Kadar sozhiva nekoliko sraſte, se selena podorje; ako zhas perpuſti, se mora she enkrat ravno tako s sozhivo ali pa s ajdo oſejati, in vſe to kadar nekoliko sraſte, se seleno podorje.

Perhodna spomlad naj se tak svet s jaro eršijo, s detelo in s travnim semenam oſeje, ter sa prihodno kofhnjo puſti.

Tako se gola peshéna semlja rodovitna napravi.

Isdelovanje mozhvirne semlje in mahovja.

Pervo delo je mozhvir odtozhiti. Ko je to storjeno, omaji ruſhnjo in jo s kako hoto na kupe sloſhi in ob suhim vremenu kupe sashgi, pepel po semlji potroſi in ga savlézhi; ako je lapor bliso, ga tudi potrēſaj. Ako je v mahovji in moshvari (Moor) slo perſti, je losheje tako semljo s apnam, ko s poshiganjem popraviti, zhe med ruſhnje kupe apna in dobre perſti pomeſhash, in zhes pol leta kupe ſpet po prostoru rastroſiſh.

Na poshganim mahovji se mora s perviga le jarinja, ne pa osiminja ſejati. Kdor hozhe potem tako semljo v travnike predelati, jo mora ali s poshiganjem, ali s potrefanjem apna, in laporja in s plitvim oranjem sato perpravljeni. Dobro je tudi nan-njo ajdo in bob vezhkrat ſejati, in vſe to seleno podoravati; semlja se bo tako ſzhiftila. Poslednih ſe ſhe s oſsam, s detelo, s pa-hovko, s travuljo in s drugim travnim semenam obſeje in sa travnik puſti.

Popravljanje neravniga polja.

Neravno polje bo ſkerbni gospodar ſhe tako rad popravil, ker mu je ſhkoda, de je po viſhnjah suhotno, po nishinjah pa pre mokro.

On bo po nishinjah od kod perſti navosil, ali pa grizhe raskopaval in s tisto perſtjo doline saravnaval. Per takim ravnjanju je vediti, de ſe dobra ſhiva perſt ne ſme globoko podſuti, temuzh po verhu ſe mora préd prez h pobrati, potler pa po verhu raskopane perſti rastrositi.

(Dalje sledi.)

S pomozhjo téh noviz vtonjenzu ſhivljenje reſhijo.

(Sa natif poſlano.)

Osem in dvajsetga velikiga ſerpana ſe je v Berdu pri Krajnju neſrezha primérila, de je kozhjash gospod baron Zojsa, ki je pár ptujih kónj napájat gnal, v bajeſ padel.

Bajeſ je globok, poln blata v dnù in vef ſ bižhem in terſtem nepreſhen, kar je ravno nar vezhji neſrezha ſa kozhjasha bilo, ker ſavolj tega plavati mogozhe ni. Ker pa rasun tega neſrezhni kozhjash zlo nizh plavati nesná in nobeniga bliso ni bilo, ki bi mu bil, preden ſe je potopil, pomagat hitel, je ſhe nekoliko zhafa v vodi kobazal in na rokah in nogah v goſho ſapleton v dnò ſhel.

Komaj ſe je pa to ſgodilo, kar ſo sazheli v gradu na pomozh klizati. Od vſih strani ſo neſrezhni mu na pomozh hiteli in frezha je bila, de je pervi, ki je na pomozh prihitel, hlapec Javorniſkih fuſhin bil, Matia Voder po imenu, ki je ſnal dobro plavati. Ko bi bil trenil, v vodo plane; dva-krat ſe je pod vodo podál, preden je neſrezhni ſa veliko teſhkoto is goſhe iſlékel. Kmalo ſo tudi gospod kaplán is Predaſla, baronov ofkerbnik (Verwalter) in goſpod baron ſami prihiteli. De bi vtonjenza bersheje is vode ſpravili, jih je ſhlo nekaj, in goſpod baron tudi ſami v vodo, Matiu Vodru na proti, kterioru ſo roké pomolili in tako réſhni ka in vtonjenza is vode iſlékli. Preden ſe je to ſgodilo, je ſkoraj zhetert ure minila; vtonjenez je bil kakor merteve; obras je imel viſhnjev, ſabuhnen, ozhi napéte; jesik je is uſt molil.

Veliko ljudi ſe je okrog njega nabralo in po ſtari ſilno nevarni navadi ſo ga hotli koj na glavo poſtaviti, de bi ſe voda is njega iſtékla. Pa to ſo gospod baron prepovedali in gospod kaplán ſo ſe ojſtro ſoperſtavili, ker jima je bilo ſnano, kako je ta navada ſhkodljiva. Gospoda ſta ſe tudi koj ſpomnila, de ſta pred kratkim v naſhih „novizah“ brala, kako ſe imajo vtonjenzi oſhivljati. — „Novize ſim! novize!“ ſo klizali gospod baron. V grad ſo tekli liſt poiskat, v kterioru ſo „pomožki v ſili“ natifnjeni. Goſpod kaplán ſo jih urno prebrali, in ſdaj ſo sazheli vtonjenza, kterioru ſo tudi ſhe pripravno poloſhili, na tanko tako oſhivljati, kakor je v novizah rezheno. In glejte — veſelje ſo iméli, de je ſopet oſhivel! Med tem je pa tudi ſdravnik is Krajnja priheli, kterioru ſo na pomozh ſhli kli-za, de mu je puſhal, ker ſe je bilo bat, de bi ga mer-tvud (ſhlak) ne vdarił, ker mu je prevezh kri v glavo gnalo.

Réſhen vtonjenez ſe ſdaj prav dobro pozhuti in vef veſel in hvaléſhen pripoveduje, de ſe kmalo, ko ſe je po-topil, nizh ni ſavédił, in de bi bil takrat prav lahko umerl.

Matiu Vodru ſo pa gospod baron ſa njegovo ſeržnostiu dobro délo lepo plazhilo dali. *) — i —

Kdór verjáme?

(Iſnajdba ſa vertnarje) Anglési, ki ſo v vſih rezhēh iſnájdni, ſo ſadaj tudi umetnoſt iſnaſhli, vert ſa ras-nim ſadjem v ſilno kratkim zhasu in tako rezhi, na nagloma narediți. V jeseni namrež ſe take mladike, ki ſo ſhe ſad iméle, po ſtrani odreſejo, odreſan konez ſe v velik krompir vtakne in ta ſe tako globoko v ſemljo ſakoplije, de mladike le en par pavzov is ſemlje gledajo; vezhji dél debla je pa v ſemlji le po ſimi ſakopán. Sok, ki je v krompirju, ne ohrani odreſane mladike zhverfte in krepke, temozh tudi v pomladi jo redi in ſhé v prihodnim lètu mladike ſad dajo!

Domazhe povéſti.

(Soménj v Krajnju na ſvetiga Matevsha dan.) Snano je, de na ſomenj v Krajnju vſelaj veliko ljudi pride. Tudi na f. Matevsha dan jih je prezej veliko prihlo in rezhi

*) Ko to prigodbo ſvojim bravzam nasnanimo, jih hozhemo v no-vizh ſhkodljive navade fvariti, vtonjenze na glavo poſtavljati in jih té prigodbe opomniti, ki bi ſi gotovo ne bila tako frez-ko iſhla, zhe bi bili pripuſtili, kozhjasha na glavo poſtaviti. Rasun tega naſ ſo tudi ſhe veſeli, de ſo naſhe novize tudi toliko pomagale neſrezhni ſhloveka réſhiti, in de naſhe upanje ni goljfalo, zhe miſlimo, de bomo v prihodno ſhe vezh dobriga ſa pomozhjo „noviz“ ſtorili. Šlahtni prijatli pa, ki ſo tako pridno pomagali, naſhe hvaléſhnoſti ne potrebujemo — veſt, de ſo ſhloveku ſhivljenje reſhili, jih obilno plazhuje! Vzhrédnishtvo.